

ใบความรู้ วุฒิภาวะทางอาชีพ

ในช่วงชีวิตที่สำคัญของคนเรานั้น การได้ประกอบอาชีพถือเป็นความต้องการสูงสุด และหากเป็นงานที่ตรงกับความสามารถหรือความต้องการของตนเองก็จะยิ่งทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จ ขั้นตอนในการเตรียมตัวและวางแผนเพื่อเข้าสู่อาชีพ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ บุคคลจะต้องมีวุฒิภาวะทางอาชีพอย่างเหมาะสม

วุฒิภาวะทางอาชีพ (Career maturity) หมายถึง ความสามารถที่มีต่อการเลือกอาชีพได้ อย่างเหมาะสมกับตนเองและสามารถวางแผนในการเลือกอาชีพ ได้โดยใช้ข้อมูลของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสม

ซึ่งองค์ประกอบของวุฒิภาวะทางอาชีพของวัยรุ่น มีดังนี้

1. ความคงที่ในการเลือกอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลมีความคงที่ในการเลือกอาชีพ ทั้งในแง่เวลา สาขาอาชีพ และระดับอาชีพ

2. การเลือกอาชีพที่เป็นไปได้จริง หมายถึง การที่บุคคลเลือกอาชีพได้ โดยตระหนักรู้ในตนเอง สภาพแวดล้อม และโอกาสในการเข้าสู่อาชีพได้จริงเป็นความสอดคล้องกันระหว่างความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพ และระดับชั้นทางสังคม

3. ทักษะการตัดสินใจ หมายถึง การที่บุคคลมีแนวโน้มในการตอบสนองต่อองค์ประกอบเหล่านี้ คือ การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ , การมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน, การมีอิสระในการตัดสินใจ, การมีความพึงพอใจในการเลือกอาชีพ, การมีความเข้าใจที่ถูกต้องในกระบวนการเลือกอาชีพ

4. ความสามารถในการเลือกอาชีพ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการรู้จักตนเอง

รู้จักงานหรืออาชีพ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกงานหรืออาชีพ ตลอดจนทั้งวางแผนและปฏิบัติตามแผน ดังต่อไปนี้

- **การรู้จักตนเอง** หมายถึง การที่นักเรียนทราบถึงความสามารถ ความสนใจ ค่านิยม บุคลิกภาพ และความถนัดของตนเอง
- **การรู้จักงานหรืออาชีพ** หมายถึง การที่นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรู้จักลักษณะอาชีพ เช่น ลักษณะงาน รายได้ ความก้าวหน้าในการทำงาน ความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นต้น
- **การเลือกงานหรืออาชีพ** หมายถึง การที่บุคคลสามารถนำข้อมูลจากการ รู้จักตนเอง และข้อมูลทางด้านอาชีพมาประกอบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ
- **การวางแผนและการเตรียมการประกอบอาชีพ** หมายถึง การที่นักเรียนสามารถนำไปหาหมายที่กำหนดไว้วางแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ทั้งแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว
- **การดำเนินการตามแผนที่วางไว้** หมายถึง การที่นักเรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ มาใช้ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกอาชีพตามแผนที่กำหนดไว้